

گلشن

رقم جدید ماشک علوفه ای دیم

محقق مسئول معرفی رقم

خشنود علیزاده

همکاران

سرحد بهرامی، عبدالعلی غفاری، صادق شهبازی، غلام رضا خلیل زاده، امین رستمی

خلاصه:

بارش کم و سرد شدن سریع هوا از ویژگی های منطقه سرد بوده که کشت پاییزه بسیاری از گیاهان زراعی بصورت دیم در این منطقه را محدود نموده است. از سوی دیگر، پایداری تولید گندم دیم بعلت عدم رعایت تناوب زراعی و نیز شیوع آفات و بیماری ها شکننده شده است. بنابراین معرفی ارقام علوفه ای دیم متحمل به سرما در پایداری تولید نقش بسزایی دارد. رقم جدید ماشک علوفه ای گلشن با عادت رشدی پاییزی (Vv-Zanjan Sel 4) از طریق روش Introduction اصلاح و معرفی شده است. این رقم بومی کشور بوده و در سال زراعی ۸۸-۱۳۸۷ با مراجعه به مناطق مختلف استان کردستان،

زنجان و آذربایجان شرقی جمع آوری شد و طی ارزیابی‌های مقدماتی، پیشرفته و سازگاری و آنفارم جهت کشت پاییزی مناطق دیم سردسیر کشور معرفی شد. این رقم با قابلیت کشت پاییزه در دیمزارهای سردسیر، برتری ارتفاع، عملکرد و کیفیت علوفه و بخصوص قابلیت کشت مخلوط با غلات که از نظر رشد این گیاه همراه با بقایای محصول سال قبل اهمیت دارد نسبت به سایر ارقام برتری دارد. همچنین در تمام مراحل بررسی این رقم در شرایط دیم، خسارت بیماری برآوردگی یا فوزاریومی در آن مشاهده نشده است. این رقم قابلیت کشت پاییزی در اقلیم سرد و معتدل سرد دیم کشور را دارا می‌باشد.

مشخصات زراعی رقم ماشک علوفه ای دیم گلشن در مقایسه با شاهد

شاهد گل سفید	رقم گلشن	خصوصیات زراعی
۲۶۳۲,۴	۳۰۵۷,۲	متوسط عملکرد علوفه (کیلوگرم در هکتار)
۳۱	۳۶	وزن هزار دانه (گرم)
۳۲,۴	۴۱,۸	میانگین ارتفاع بوته (سانتی متر)
۱۶,۱۰	۱۷,۱۱	میانگین درصد پروتئین علوفه
۴۱۱۰,۱۷	۴۲۱۵,۲۶	میانگین درصد انرژی خام علوفه

توجیه اقتصادی:

بر اساس آمار وزارت جهاد کشاورزی سطح آیش در استانهای سرد و معتدل سرد کشور حدود ۲/۷ میلیون هکتار خواهد بود. اگر تنها ۲۰ درصد این اراضی به ماشک علوفه ای گلشن اختصاص داده شوند با متوسط ۳ تن علوفه خشک در هکتار، سالانه میتوان بالغ بر ۱,۶ میلیون تن علوفه خشک (با کیفیت معادل علوفه یونجه) تولید نمود و با احتساب ۲۰ هزار ریال قیمت یک کیلو علوفه خشک آن میتوان سالانه ۶۰ میلیون ریال به ازای هر هکتار به درآمد زارعین دیم افزود، بدون اینکه از سطح کشت غلات کاسته شود، ضمن اینکه با توسعه لگوم‌های علوفه‌ای در دیمزارها بتدریج حاصلخیزی مزارع افزایش یافته و ضمن کاهش مصرف کودهای شیمیایی (که صرفه‌جویی ارزی را بدنبال دارد)، می‌توان انتظار داشت که تولید غلات نیز افزایش یابد. لازم به ذکر است که بر اساس آزمایشات انجام شده در مزارع دیم سردسیر، کشت این رقم ماشک بصورت کشت مستقیم (No-till) در تناوب غلات دیم نیز قابل توصیه است که با توجه به مزایای اقتصادی کم‌خاک‌ورزی و صرفه‌جویی در انرژی بسیار مورد توجه می‌باشد.